

ĐC

184

PHẠM TRẠCH

ĐẤT ƠI!

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

Đất ơi!

~~AV.83~~
P.124-0

Đất ơi!

THU - VIỆN
TỈNH HÀ NAM

AC.184

Tổng cục
Trần Thị Hồng Minh

P. Trach

Phạm Trạch

Xin trân trọng cảm ơn :

Trường Chính trị tỉnh Hà Nam. Xí nghiệp Xi măng 77, Liên hiệp Công đoàn tỉnh Hà Nam, Sở Công nghiệp Hà Nam, Trung tâm giáo dục thường xuyên Hà Nam, Hội Cựu chiến binh Hà Nam, Phòng giáo dục Duy Tiên, Phòng giáo dục Thanh Liêm, Công ty in Hà Nam đã tài trợ và giúp tác giả in tập thơ này.

Phạm Trạch

Phạm Trách

Đất ơi!

Tập thơ

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN - 1999

HỒI TƯỞNG

(Kính tặng mẹ)

Nắng mềm đê Đáy núi riêu riêu
Khắc khắc lòng Trưa một nét Chiều
Gió ngủ. Mây mơ. Đồng thiệp thiệp
Chiều buông buông giọt giọt xiêu xiêu.

Đồng Hoá, 1973

BÔNG LÊ GIÓ BỤI

Thạch Sanh thanh khiết ỡn ờ ơi !
Lý phõng bông lê gió bụi rồi !

Trảm Mãng, trừ Yêu, tiêu diệt Ó
Sao đành nường nấu gốc đa thôi !?

Phủ Lý, 1987

QUA SÔNG

ĐI

Mênh mang gương biếc đựng bao la !

VỀ

Loáo nhoáo loang nhoang ánh ác tà

Lưỡi sóng vô nhân mòn bến nghĩa

Đẻ bờ hoang dã hớp phù sa !

Kim Bảng, 1987

TRÁI ĐẤT

Ăn mặn kiếp nào Trái Đất ơi !
Lết lê rìa Đĩa ⁽¹⁾ uống nghiêng Trời ! ⁽²⁾
Đã cam vệ sĩ vàng ... nhãn nhó
Còn níu đi Hằng chẳng phút rời.

Phủ Lý, 1987

(1) Thiên hà của chúng ta có dạng đĩa. Trái Đất ở rìa “cái đĩa” ấy, cách trung tâm thiên hà ba ngàn năm ánh sáng.

(2) Trục quay của Trái Đất nghiêng 23,5 độ so với pháp tuyến mặt phẳng quỹ đạo của nó quanh Mặt Trời.

XANH VÀ VÀNG

Trời xanh trong mắt xanh
Trăng vàng nơi hoàng điểm
Biết đâu phường ong kiến
Thấy trăng xanh trời vàng.

Phủ Lý, 1987

CHƠI VỚI TRE NGÀ

Tôi đến tìm ông, ông Gióng ơi !

Cớ sao vừa thắng đã thăng rồi ?

Tre ngà ông nhỏ, không trồng lại

Để nó quật quèo chơi với bơi !

Còn con Ngựa Sắt, hỡi Thiên Vương !

Sao lấy của chung làm của riêng ?

Muốn tạc non cao công trạng lớn

Mà lòng ngưỡng mộ cứ chung chiêng

Sóc Sơn, 1987

TRĂNG TRUNG THU

Mây vây chặt ngất hãm vầng trăng
Thương cảm em thơ ngóng chị Hằng
Cây cối tựa mình gom góp gió
Nửa đêm vằng vặc một trời trăng !
    Vằng vặc làm chi lúc nửa đêm ?
    Ánh vàng ai khiến đắp đây thêm ?
    Nhân gian đã ngủ, không màng tưởng
    Đã đến thì đi, đi thật êm

Viết trên tàu Phú Lý - Hà Nội

1983

THỜI GIAN

Thời gian như dòng sông
hoài hoài trôi trôi mãi
đến đại dương cuối trời
chắc thời gian lắng lại
Góc đại dương ấy phải
lưu giữ ảnh toàn cầu
những khắc khoải bao lâu
hắn còn trong trong suốt

Phủ Lý, 1987

GÂN BÒ

Trăng ?
Chẳng ra Trăng !
Đèn ?
Chẳng đèn !
Sáng đỏ
chiều vàng
tối tất đen
Kê kân chẳng đã Tào ra bã !
Một khúc gân bò nuốt chẳng êm !

Phủ Lý, 1987

KHOẢNG CÁCH

Việt cách Nga dưới nửa tâm nhìn
Nga cách Việt trên hai đại lục
lý tưởng công bằng thúc
đầu tàu Việt sang Nga
tân suất nhịp nhàng : ga - chợ - chợ - ga ...
Đầu tàu Nga đã khi nào đá qua cung hạt Việt ?
Độc lập, tự do - khát khao thao thiết -
thiên trường ca
quân hành ca
nhân dân ca
bao la
bao la
bao la...

Phủ Lý, 1987

TRĂNG TẮM

THU - VIỆN
TỈNH HÀ NAM

ĐC. 184

Trăng chẳng dùng mùng tắm giữa sông
Băng băng bơi ngược xác mây hồng
Muội trời thế kỷ tiêu tan sạch
Sóng sánh Ngân Hà hương nồn bông !

Phủ Lý, 1993

NGỌC ⁽¹⁾

(Kính viếng hương hồn nhà thơ Trương Ngọc Liên)

Trước lúc *đi theo gió bão*

Anh mong *phiêu bạt trở về*

dâu lạc trăng sao bến ảo

chỉ cầu đời đỡ tái tê

Hà Nội chong chong trắng ánh đèn

sóng duyên sâm đở đã bao phen

nâng từng trang sách trong như ngọc

Trương Ngọc Liên ! Ôi viên Ngọc Liên !

Hà Nội 1993

(1) Những dòng chữ đậm là thơ Trương Ngọc Liên

Hoa sen

Bập bùng bao đốm lửa
Trong gió xanh xôn xao
Những trái tim tự khứa
Nâng vòm trời lên cao !

Phủ Lý, 1994

Phạm Trach

MỘT NGHỊCH LÝ ĐỜI THƯỜNG

Phân nhiều

Người ta biết làm bố, mẹ

rồi mới biết làm con.

Khi nghĩa vụ chấy thành khát vọng

thì cơ hội hưởng hạnh phúc làm con lại chẳng còn. !

Phủ Lý, 1994

TIẾNG CƯỜI XANH HƯƠNG SƠN

Núi bập bênh trôi giữa sóng mây
Ai dồn vũ trụ tụ về đây ?!

Tiếng cười xanh biếc tròn tim lá
Tai đá vừa như ngoảnh hướng này !

“Bếp trời” lấp lửng “hòn than” đỏ
Lắng mõ Giải Oan, Suối Yến duyên

Núi vút tiếng cười xanh biếc đó
Mặc thuyền vô cánh giữa mông mênh

Hương Sơn, 1994

LŨNG HOA (1)

Một khối nồn ngân cao chất ngất !
Tóc mây bênh bập thót bờ tim !
Ngân phân lấp loá trợ ngơ đá !
Hồn bỗng vo viên lẳng lẳng chìm !

Phủ Lý, 1994

(1) Tên một cô gái trong truyện "Phiến tình gián dị"
của Phạm Trạch

NHÌN XUỐNG

Ô hay ! Trời chết bao giờ ?
Thi hài cong cứng nhọt nhờ dưới sông
Thây mây liệm xác vâng hồng
Xấn quân toan vớt mà không có cào.

Phủ Lý, 1995

KHÓC QUỲNH

Và trời khuya sực mức
hương Quỳnh đáng ... bẹp ngực !
Bàn chân mượn rơi trên đất nhám !
Cánh tay vay rụng trong phạm cảm !
Nàng tắt thở rồi
Quỳnh Hoa ! Quỳnh Hoa ơi !
Thiên thu Thơ quán quỵện Quỳnh
Thiên hương thiên tứ thiên tình thiên nhân
Mãi mờ ảo sắc phù vân
Gót tiên lữ bước nẻo Trần vô thình !

Tay lại mọc đây đỡ phách Quỳnh
Dấu Người nhắm mắt vẫn anh linh
Thi hài cao khiết từ vô thủy
Để lệ Trăng tuôn lẫn lệ mình

Phủ Lý, 1995

VŨ TRỤ

Không gian gồng Thời gian
Thời gian gánh Không gian
từ vô thủy
đến vô chung
cặn
lắng
những ngôi sao
những cốt nhục người.

Phù Lý, 1995

LÀU VON

Cố đô trăm mặc suy tư
Nghìn năm hoá đá Hoa Lư dải dẫu
Giếng mòn ngâm khoảnh trời sâu
Gió hoàng hôn hú mé cầu lau von

Hoa Lư, 1996

TRƯỚC MỘ MY-Ê ⁽¹⁾

Một nén
tâm hương
ngưỡng vọng Người
hồn trăm thiên kỷ My-ê ơi !
Sông mang hồng ngọc phù châu thổ
một đất bình yên
một mái trời

Hà Nam, 1998

(1) Mộ My-ê ở thôn Phúc Mãn xã Phú Phúc huyện Lý Nhân
tỉnh Hà Nam

AI VẪN ĐI LANG THANG

Ai vẫn đi lang thang
ngược thời gian phế tàn
nhật bóng *Hồng lâu mộng*
đắp mộ tình dở dang !?

Ai vẫn đi lang thang
gom máu khô xương tàn
đãi nổi niềm cô phẫn
ba trăm năm nhân gian !?

Ai vẫn đi lang thang ...

Hà Nam, 1998

CHÍNH VỊ

Sen mà dập ở bờ rào
Trưa hè đầu dễ ngạt ngào ngất ngây
Cúc mà dâm xuống bùn lầy
Chiều thu đầu dễ dâng đầy ý thơ
Cốc đùng huyễn tượng vẫn vơ
Cậu Trời thì cũng trở ngơ xó vườn
Người đâu để khi dẫn đường
Tam tạng thất bản sao tường Chân Như ⁽¹⁾ ?!

Hà Nam, 1998

(1) Giáo lý Nhà Phật có tam tạng là : Tạng Kinh, Tạng Luật
và Tạng Luận

NGUYỄN NHÂN TRÁI ĐẤT TRƯỜNG XUÂN

Trái tim, sen để lên đầu
Lửa tim soi lối Địa Cầu trường xuân
Nếu tim lằm để dưới chân
Nhân gian chẳng biết, sẽ lằm về đâu

Hà Nam, 1998

TÀ THU CẢM

Thu là xuân của Vầng Trăng
Chín trời chín đất chín tầng nguy nga !
Đầu đông Trăng đã chớm già
Giữa đông mây lạnh đắp toà băng khuâng ...

Cuối đông Trăng đã lằng lằng
Cảm thương mái tóc phong trần tà thu.

Hà Nam, 1998

“CÁI THANG CỦA JACOB” (1) ?

(Kính tặng các kỹ sư và công nhân xi măng Bút Sơn)

Từ Phủ Lý, theo du thuyền ngược lên Ngũ Động
hay thả hồn bay xuyên bình nguyên Văn Xá - Lê Hồ
ngược lên Cổng Trời sóng đá nhấp nhô,
du khách bàng hoàng :

một cột sáng dị thường hùng vĩ chói chang
nối liền Trời - Đất !

- “Cái thang của Jacob” là kia ? Sự thật ?

Cô hướng dẫn viên du lịch mỉm cười

(Ôi nụ cười làm bằng chất liệu tâm hồn Kim Bảng
trông đến là tươi !) :

- Oh, no, it's a syphon of But son Cement

- Xi-phông xi-măng Bút Sơn ? -

một du khách nói tiếng Việt khá tron

dấu vẫn giầu sắc Ý -

Ồ đó là cái thang của xứ sở Tiên Rồng bước lên
tân kỷ !

Hà Nam, 1998

(1) “Jacob’s Ladder” là một kiệt tác của William Blake (1757-1827).

Trong bức tranh ấy, có nhiều thiên thần và người đi lên đi xuống
trong một đường hầm ánh sáng rực rỡ .

ƯỚC MƠ

Có những tuần
mưa tróc rễ cây
bùn non bám hờ sườn đá
lúc đi lúc bò thâu đêm mệt lả
ước mơ đất không lấy
tựa ba lô ngồi máy chục giây
đuổi chân thật thẳng

Có những ngày
cao điểm chốt nứt ra vì nắng
khói bom cay xè
ước quả mơ rừng mũm mĩm vàng hoe
hay giọt sương đậu hoài ban sáng
cho cuống họng không nứt nẻ như
cánh đồng khô hạn

Có buổi chiều dừng chân bờ suối
nghe suối kể những lời sôi nổi

biết xuôi có về sông của quê hương
bồng nao nao khao khát thấy cánh buồm
như vòm ngực dậy thì ôm tròn gió biển
Suốt tám năm
lặng thâm giữa hỗn âm tiên tuyến
(lúc ra đi vợ mới có thai)
chỉ ước mơ thấy đứa con trai
biết đi học mà chưa biết bố

... Đến khi đứng trơ ngơ bên dòng xoáy
hoà bình
lại khát khao cái chất người của thời đạn lửa
một điệu thuốc Trường Sơn nghiêng ngã cả
vạt rừng!

Xiêng Khoảng 1969 - Hà Nam 1998

MỤC LỤC

• Hồi tưởng	<i>Trung</i>	7
• Bông lê gió bụi		8
• Qua sông		9
• Trái Đất		10
• Xanh và vàng		11
• Chơi với tre ngà		12
• Trăng trung thu		13
• Thời gian		14
• Gân bò		15
• Khoảng cách		16
• Trăng tắm		17
• Ngọc		18
• Hoa sen		19